

21D a Catalunya: Què ha passat?

written by Lluita Internacionalista | 1 de gener de 2018

Fracassa l'operació 155: la crisi no es tanca

La majoria absoluta de l'independentisme fa fracassar l'operació 155. La crisi oberta per l'1 i el 3 d'octubre i la proclamació de la República catalana, no es tanca. Però la polarització sobre l'eix nacional dissol el de classe. Esperàvem un gir global a l'esquerra i per contra, s'han reforçat les opcions burgeses al capdavant dels dos blocs.

1. Majoria absoluta de l'independentisme, que no para de créixer

Les eleccions imposades per Rajoy volien legitimar el 155, havien de permetre que un Govern format pels unionistes monàrquics reprenguessin la Generalitat i apliquessin una recentralització profunda d'institucions tan sensibles com l'ensenyament o els mitjans de comunicació públics. Les eleccions, imposades en un context de repressió, empresonaments, prohibicions, amenaces, retallades a la llibertat d'expressió i d'informació no han aconseguit el seu objectiu: la majoria absoluta de l'independentisme ha provocat el naufragi del 155. El 21D havia de tancar la crisi i no ho ha aconseguit.

Cal fer l'evolució del balanç quantitatiu de forces en els blocs. Amb **una participació del 82% en nivells històrics**, que reflecteix la importància del que estava en joc i el fet que les eleccions se celebressin en un dia laborable, el bloc del 155 (C's, PP i PSC) aconsegueix mobilitzar el vot de sectors

que tradicionalment no participen en les autonòmiques, de l'ordre de 180.000 votants. Però, contra la imatge que s'ha donat, el bloc republicà (JxC, ERC i la CUP-CC) aconseguix **seguir creixent** en uns 20.000 vots respecte a l'1 d'octubre (2.044.038) que ja superaven el 27S (1.966.508) del 2015, i molt lluny dels del 9N (1.861.753).

L'enorme polarització que introduïa el xoc 155 *versus* República ha afegit un fort valor de "vot útil" en els dos blocs, en la pugna per convertir-se en primera força. Aquesta pressió del "vot útil" ha castigat fortament les forces menors de cada bloc, és el cas del PP però també de la CUP-CC. També ha deixat molt poc marge a Catalunya en Comú-Podem que buscava un espai no identificat en cap bloc.

Ciutadans, primera força, capitalitza el vot unionista monàrquic. És cert que el vot unionista monàrquic ha crescut, concentrant-se en Ciutadans. El partit taronja és una construcció electoral dels grans poders econòmics, davant la crisi institucional que arrossega els grans partits i com a alternativa al PP. Ciutadans capitalitza amb l'anticatalanisme també un vot de descontentament contra el règim i el Govern, que té referents a altres estats europeus, com Macron a França. Però la història del populisme anticatalanista no és nova, és el nou lerrouxisme, aquell partit que va acabar compartint govern amb la CEDA en l'anomenat *bienni negre*, pur verí per a la classe obrera.

La concentració del vot unionista en C's, en l'intent desesperat d'aconseguir la Generalitat, té un cost altíssim amb una crisi en el **PP, que el deixa com a última força parlamentària** i passa d'11 a 31 escons, perd 165.000 vots –quasi la meitat dels que tenia. Aquest resultat debilita el govern Rajoy, partit del govern del 155 i no només a Catalunya sinó al conjunt de l'Estat i en la seva imatge internacional.

Pel que fa al **PSC**, pot contenir la sangria de vots de les darreres eleccions amb acords contra natura a dreta i

esquerra, amb la vella UDC, el partit patronal de Duran i Lleida, el que menyspreava el poble andalús, o integrant l'anticatalanisme de Societat Civil Catalana. L'augment d'un escó –producte de 80.000 vots procedents probablement dels 100.000 d'Unió– queda lluny de les expectatives de ser un nou pal de paller de l'autonomisme. **La seva crisi continua.**

En el bloc independentista guanya inesperadament el “president”

El partit de la burgesia catalana CiU, després CDC i finalment el PDeCat estaven en procés de liquidació, però un cop més, amb l'última maniobra de Puigdemont, han aconseguit un nou crèdit –tot i que segueix perdent respecte al 2012: als 100.000 ja perduts d'Unió se li sumen ara altres 100.000. ERC s'ha hagut de conformar amb el segon lloc.

Puigdemont transforma la vergonyosa entrega sense lluita de les institucions al 155 i la fugida a Bèlgica, en un instrument de propaganda, també perquè ni ERC ni la CUP-CC el qüestionen. Al contrari, la potent mobilització a Brussel·les en plena campanya electoral, a la qual totes les forces independentistes donen suport, catapultava la campanya del “president”, que aprofita –cosa que Junqueras des de la presó no pot fer– la seva llibertat per radicalitzar el discurs fins a arribar a qüestionar la Unió Europea. La “restitució” del president legítim contra el 155, l'última carta que li quedava a la burgesia catalana en aquestes eleccions, arrossega bona part de vot que estava en procés de ruptura pels dubtes i traïcions de Puigdemont en la proclamació de la República catalana.

De la “llista del president” cauen pesos pesants de la direcció del PDeCAT. La maniobra funciona electoralment, però més que reforçar el seu partit n'aprofundeix la seva dissolució política, i fa dependre tot de la figura de Puigdemont.

ERC, que es veia com a primera força, surt tocada de les eleccions. Obtenen els seus millors resultats electorals en termes absoluts, però insuficients, i segueixen quedant a roda del PDeCAT. La seva campanya electoral ha estat grisa, sense una clara delimitació, més enllà de la pugna de qui havia de ser el nou president de la Generalitat. Donant per fet que guanyava les eleccions (com deien totes les enquestes), estava més preocupada per no generar masses expectatives i compromisos de govern, a més de fortament condicionada per les declaracions de Junqueras per sortir de presó.

ERC recupera una part de vot que havia anat a la CUP-CC en el 2015 perquè no volia votar JXS amb Mas i Convergència, que a més havia imposat un paper secundari a ERC, però no és qui capitalitza el clam de llibertat i república que s'havia manifestat l'1 i el 3 d'octubre.

La CUP-CC, un fort retrocés

Passa de 10 a 4 diputats/ades i perd 140.000 vots. La polarització amb el bloc del 155 i la forta pugna entre JxC i ERC ha castigat fortament el vot a la CUP-CC. Contra aquesta realitat l'únic antídote era haver reforçat l'espai polític diferenciat i, en aquest punt, la política de la CUP-CC ha passat factura. Una política erràtica i sovint enganxada i auxiliar al Govern de JxS (com amb el vot de confiança a Puigdemont), sense una identificació clara i sense un compromís inequívoc amb la lluita obrera i popular contra el govern de JxS i la seva política neoliberal. Un exemple molt utilitzat a la campanya electoral per Catalunya en Comú ha estat el vot CUP-CC en els darrers pressupostos de la Generalitat.

Tampoc la CUP-CC va capitalitzar –perquè no va sortir clarament a denunciar i delimitar-se d'ERC i PDeCAT– la decepció d'una àmplia avantguarda quan veia com Puigdemont i Junqueras dubtaven a proclamar la república malgrat el clar missatge de l'1 i el 3 d'octubre i finalment entregaven les

institucions i la república al 155, i acceptaven les eleccions del 21D. Sense una diferenciació de classe clara, sense combatre obertament els dubtes d'ERC i PDeCAT en el compromís per la república, la polarització i l'efecte de l'ofensiva repressiva del règim que requeia essencialment sobre aquests partits, va fer que molts vots CUP-CC fugissin cap a les seves candidatures.

Catalunya en Comú punxa

Passen d'11 diputats de Catalunya Sí Que es Pot a 8. El retrocés de tres escons és greu, si hi afegim la implicació directa de Colau a la campanya. A Barcelona Catalunya en Comú ha quedat cinquena força. La pèrdua de vots cap als dos blocs determina que l'espai pel "ni ni" era pràcticament inexistent. La ruptura de Dante Fachin, secretari general de Podem, i la crida oberta al vot independentista n'era una expressió evident. Del "ni ni" en el terreny nacional, que el col·locava en un impossible reformisme de la Monarquia i com a pota d'esquerres del règim, al "ni ni" en el terreny social, una reforma igualment impossible del capitalisme. La presència, encara que més amagada, d'ICV a les llistes no evita que la imatge de Coscubiela, el que va ser secretari general de CC00 en els anys de l'acceptació de les reformes laborals, i que va provocar els aplaudiments de PP, C's i PSC en el parlament li passés una forta factura.

2. La polarització sobre l'eix nacional dissol el de classe. Esperàvem un gir global a l'esquerra i per contra avencen les opcions burgeses

Les banderes han eclipsat les classes socials, i la gran damnificada és la classe obrera com a classe i les seves reivindicacions de canvi social. C's, és a dir l'IBEX 35, embolicat amb la bandera espanyola, el nou lerrouxisme, guanya pràcticament a totes les localitats del cinturó industrial.

Aquesta era i és la principal preocupació per a un partit revolucionari. Un cop i un altre hem dit que sense classe obrera no només no hi haurà revolució, sinó que no hi haurà tampoc república catalana. Per tant, no estem parlant de qualsevol vot, estem parlant d'un vot decisiu per encarar el futur.

Bona part de la classe obrera industrial havia estat al marge del "procés". No era només un tema de llengua, de si català o castellà, era també una reacció normal de classe. Partits que havien votat reformes laborals amb el PP, que havien retallat l'ensenyament i la sanitat, que havien privatitzat,... els parlaven d'independència. A les crides des de PP o C's per exigir l'ensenyament en castellà per als seus fills i filles, la resposta havia estat insignificant. Tampoc s'havien mobilitzat al costat de PP o C's en els reiterats intents, fins que va arribar el 8 d'octubre.

No és casual que també en aquests barris sortís escaldat el PP: C's es presentava sense implicacions directes en el Govern, sense escàndols clamorosos de corrupció i amb un llenguatge populista parlant dels problemes dels i de les treballadores. C's ha pres en el cinturó roig aquests barris i viles obreres a la vella esquerra institucional: PSC, PSUC (després ICV) i també als grans sindicats CC00 i UGT, que també han alimentat el terreny a l'unionisme separant –per vendre-les a trossos– les lluites per a l'alliberament nacional i els drets socials que s'havien defensat en forma indissoluble durant el franquisme i la Transició.

Per tant, del triomf de C's a la Catalunya industrial, no només cal responsabilitzar al contingut neoliberal que ha dirigit el procés, i la manca d'una política decidida i prioritària des de la CUP-CC, sinó també de la manca de solucions de l'esquerra institucional i sindical davant les greus situacions que travessa la classe obrera. Els 10 anys de crisi, després de la precarització de les reformes laborals, han deixat un panorama molt dur a les zones obreres. Els sous

han caigut un 20% en pocs anys, atur, precarietat extrema. El fet que ja tenim treballadors/es que viuen sota el llindar de la misèria, que els fills i filles del Baix Llobregat estan escolaritzats en barracons i s'han de fer llargues cues d'espera a la sanitat pública... no són paraules, són potents realitats.

I no hi ha hagut resposta des de PSC o ICV, i es desmobilitza des de CC00 i UGT, sempre més preocupats per mantenir el control del moviment i de preservar el seu statu quo que per impulsar la lluita. I això també passa la factura. C's capitalitza el descontentament d'amplis sectors de la classe obrera pel rebuig contra els responsables polítics catalans, desesperats per situacions molt greus que ningú no resol, i els arrossega cap a la defensa de la Monarquia.

Estem vivint la repetició del que vam viure fa 40 anys. Veure ara dos dels principals dirigents històrics d'aleshores, com Josep Borrell, amb càrrecs institucionals del PSOE-PSC des del 1979 i un dels redactors de la Constitució Europea el 2004, i Paco Frutos, diputat pel PSUC ja el 1980 i secretari general del PCE des de 1998 fins al 2009, agitant les masses unionistes i aplaudint la Guàrdia Civil i la Policia Nacional pels fets de l'1 octubre, és d'extrema gravetat. Que això ho canalitzi C's és només una conseqüència. Aquelles direccions del PSOE-PSC i del PCE-PSUC van traïr la ruptura democràtica amb el franquisme fa 40 anys, avui apunten el règim, i saben que la clau de volta per fer-ho és aïllar i confrontar la classe treballadora amb la lluita dels pobles.

Trencar la subordinació de la classe obrera i els sectors populars de la direcció burgesa de JXC, i més encara de C's, és la tasca que ara hem de prioritzar.

3. Formació de Govern i perspectives

Nou Govern Puigdemont? Dèiem que la crisi oberta pel procés i la proclamació de la república no està resolta i quan

s'utilitzen recursos extrems com el 155 i no es resolen, els problemes tornen amb molta força i virulència. Puigdemont tindria assegurada la reelecció, però cal que sigui present i continua vigent l'ordre de detenció. I com ell hi ha altres diputats a Brussel·les o a la presó. Inevitablement totes les tensions polítiques es reactivaran.

El debilitament de l'ala esquerra, la CUP-CC, deixa més capacitat de maniobra a la direcció PDeCat-ERC per buscar un nou encaix, encara que el PP ha anat massa lluny per fer marxa enrere. Com el fet que la burgesia catalana es desdigni de la república, també té un alt cost polític. La direcció burgesa catalana intentarà liquidar les restes de l'1 d'octubre per reprendre el control complet sobre el moviment. En aquest sentit l'ofensiva contra els CDRs, com a expressió més genuïna de l'1 d'octubre, ja ha començat. La seva defensa és essencial per donar continuïtat a la lluita per la república i per un control popular. Alhora, serà essencial impulsar mobilitzacions independents a ANC i Òmnium, si aquestes no ho fan, per tal d'exigir al nou govern que faci efectiva la república.

El govern Rajoy surt molt debilitat. Perquè la seva aposta política amb el 155 no ha tingut els resultats esperats i perquè en l'intent el seu partit ha sortit pràcticament reduït a extraparlamentari. L'operació 155 se li ha tornat com un bumerang, ara té doble problema i amb cartes gastades. Falta que els casos de corrupció pendents i que s'han ajornat per afavorir l'ofensiva sobre Catalunya es comencin a resoldre, falta que la crisi econòmica i les dificultats en tresoreria de pensions surtin, després d'haver-se amagat per electoralisme. El temps del govern Rajoy s'acaba, comença el compte enrere. L'Estat no pot permetre que el problema català s'enquisti i comenci una fase de resistència, perquè el temps pot jugar en el qüestionament a tot l'Estat de la Monarquia. Ha de trobar una sortida o només li queda més repressió.

Per contra, la connexió entre els moviments dels pobles i els

i les treballadores de tot l'Estat és la clau per trencar l'aïllament de la lluita del poble català. Cal trobar els mitjans, com ha estat *With Catalonia* per aprofundir els moviments de solidaritat i més enllà, una lluita comuna de treballadors i pobles per la ruptura amb la monarquia i el règim del 78.

Més repressió. Amb 155 o sense la repressió s'accentua. L'aparell polític-judicial havia deixat per l'endemà de les eleccions posar en marxa noves imputacions. Efectivament s'amplia la llista d'acusacions de rebel·lió a tots els i les dirigents de les formacions independentistes, ERC, PDeCAT i la CUP-CC. Ja són 28 els i les imputades. En els informes policials es criminalitzen totes les manifestacions de l'11 de setembre. En paral·lel segueix la instrucció dels fets de l'1 octubre i la llista d'implicats/ades sobrepassa les 300 persones. Un cop posada en marxa des del poder polític la maquinària policial i judicial, aquesta agafa una certa autonomia. Com encaixar aquesta creixent criminalització amb el fracàs de l'operació electoral del 155? Difícil de quadrar. La lluita contra la repressió ha de ser una prioritat alhora que s'ha de plantejar en aquests espais que la millor defensa contra aquesta repressió és la ruptura amb l'Estat.

Construir alternativa d'esquerres, la CUP-CC. Anem dient que el conflicte a Catalunya només es pot tancar a les institucions per la via d'un acord que, com al 78, en res seria favorable als drets dels i de les treballadores ni suposaria el compliment del mandat popular de l'1 d'octubre. I només seguint el camí de l'organització i mobilització des de baix, que van fer possible l'1 i el 3 d'octubre i del 8 de novembre, podem fer efectiva una república dels i de les treballadores. Però cal que això construeixi una alternativa política que ho representi, i en això la CUP-CC té una gran responsabilitat.

El retrocés de la CUP-CC, que és molt important, pot servir per a fer una profunda reflexió interna i activar una

reorientació política: cap a la classe obrera catalana i la lluita dels sectors populars! Necessitem independència política de PDeCAT i d'ERC, recuperar aquell esperit de la mà estesa pel dret d'autodeterminació, que avui seria la construcció de la república i del puny tancat contra les retallades. Aquella imatge del cavall de Troia de les classes populars a les institucions. Aquest continuarà sent el compromís de Lluita Internacionalista.